

**B.Com. Semester - 5 (CBCS) Examination**  
**Oct/Nov - 2023 (NEW COURSE)**  
**Advance Statistics - 5(Elective)**

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

**Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧(A) સમજાવો: (૧૦)

1. શૂન્ય પરીકલ્પના અને વૈકલ્પિક પરિકલ્પના
2. સાર્થકતાની કક્ષા અને સ્વાતંત્ર્યની માત્રા

પ્રશ્ન.૧(B) નીચેની માહિતી માટે  $H_0 : p_1 = p_2$  નું 5% સાર્થકતાની કક્ષાએ પરીક્ષણ કરો. (૧૦)

$$n_1 = 1000 \quad x_1 = 750$$

$$n_2 = 1200 \quad x_2 = 1000$$

અથવા

પ્રશ્ન.૧(A) સમજાવો. 1. એક પુચ્છી ભુલ 2. દ્વિ પુચ્છી ભુલ (૧૦)

પ્રશ્ન.૧(B) નીચેની માહિતી માટે  $H_0 : \mu_1 = \mu_2$  અને  $H_0 : \sigma_1 = \sigma_2$  નું 5% સાર્થકતાની કક્ષાએ પરીક્ષણ કરો: (૧૦)

| વિગત     | નિદર્શ - 1 | નિદર્શ - 2 |
|----------|------------|------------|
| સંખ્યા   | 500        | 1000       |
| મધ્યક    | 750        | 700        |
| પ્ર. વિ. | 100        | 120        |

પ્રશ્ન.૨(A) લઘુ પરીક્ષણ અને ગુરુ પરીક્ષણ વચ્ચેનો તફાવત આપો. (૧૦)

પ્રશ્ન.૨(B) બે પરીક્ષણ યાદચ્છિક નિર્દેશોની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે: (૧૦)

| વિગત       | સંખ્યા | પ્ર.વિ. | મધ્યક |
|------------|--------|---------|-------|
| નિદર્શ - 1 | 10     | 3.5     | 30    |
| નિદર્શ - 2 | 15     | 4.5     | 26.5  |

$$\Rightarrow H_0 : \mu_1 = \mu_2 \text{ v/s } H_1 : \mu_1 \neq \mu_2 \text{ નું 5\% સાર્થકતાની કક્ષાએ પરીક્ષણ કરો.}$$

અથવા

પ્રશ્ન.૨(A) F પરીક્ષણ સમજાવો. (૧૦)

પ્રશ્ન.૨(B) બે પ્રમાણાય સમષ્ટિઓમાંથી યાદચ્છિક રીતે લીધેલા બે નિરપેક્ષ નિર્દેશોની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે તો  $H_0 : \sigma_1^2 = \sigma_2^2$  નું 5% સાર્થકતાની કક્ષાએ પરીક્ષણ કરો: (૧૦)

|            |    |    |    |    |    |    |
|------------|----|----|----|----|----|----|
| નિદર્શ - 1 | 53 | 28 | 32 | 48 | 50 | 42 |
| નિદર્શ - 2 | 58 | 32 | 30 | 50 | 53 | 45 |

પ્રશ્ન.૩ બે ગુણધર્મોની નિરપેક્ષતા માટે  $\chi^2$  - પરીક્ષણ સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન.૩ નીચેની માહિતી માટે સાબિત કરો કે  $\chi^2 = \frac{1}{3}N(N-1)$ .

|   |     |     |       |     |   |
|---|-----|-----|-------|-----|---|
| 1 | 2   | 3   | ..... | N-1 | N |
| N | N-1 | N-2 | ..... | 2   | 1 |

પ્રશ્ન.૪ સમજાવો: દ્વિગુણધર્મીય વર્ગીકરણ માટે વિચરણનું પૃથ્થકરણ. (૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન.૪ નીચેની માહિતી માટે વિચરણનું પૃથ્થકરણ કરો.

|     | A  | B  | C  | D  |
|-----|----|----|----|----|
| I   | 36 | 34 | 38 | 36 |
| II  | 38 | 35 | 40 | 39 |
| III | 37 | 36 | 46 | 39 |

### ENGLISH VERSION

Que.1(A) Explain: (10)

1. Null hypothesis and alternative hypothesis
2. Level of significance and degree of freedom.

Que.1(B) Test  $H_0 : p_1 = p_2$  for the following data using 5% level of sing. (10)

$$n_1 = 1000 \quad x_1 = 750$$

$$n_2 = 1200 \quad x_2 = 1000$$

OR

Que.1(A) Explain : type – I error and type – II error. (10)

Que.1(B) For the following data test  $H_0 : \mu_1 = \mu_2$  and  $H_0 : \sigma_1 = \sigma_2$  by using 5% level of significance. (10)

| Particular | Sample – 1 | Sample – 2 |
|------------|------------|------------|
| Size       | 500        | 1000       |
| Mean       | 750        | 700        |
| S.D        | 100        | 120        |

Que.2(A) Give difference between large sample test and small sample test. (10)

Que.2(B) For two independent random samples, the following information is obtained. (10)

| Particular | Size | S.D | Mean |
|------------|------|-----|------|
| Sample – 1 | 10   | 3.5 | 30   |
| Sample – 2 | 15   | 4.5 | 26.5 |

$\Rightarrow$  Test  $H_0 : \mu_1 = \mu_2$  v/s  $H_1 : \mu_1 \neq \mu_2$  at 5% level of significance.

OR

Que.2(A) Explain F test. (10)

Que.2(B) The following are two independent samples drawn from two normal population. Test  $H_0 : \sigma_1^2 = \sigma_2^2$  by using 5% level of significance. (10)

|            |    |    |    |    |    |    |
|------------|----|----|----|----|----|----|
| Sample – 1 | 53 | 28 | 32 | 48 | 50 | 42 |
| Sample – 2 | 58 | 32 | 30 | 50 | 53 | 45 |

Que.3 Explain  $\chi^2$  - test for independent of two attributes. (15)

OR

Que.3 For the following table prove that  $\chi^2 = \frac{1}{3}N(N-1)$ .

|   |     |     |       |     |   |
|---|-----|-----|-------|-----|---|
| 1 | 2   | 3   | ..... | N-1 | N |
| N | N-1 | N-2 | ..... | 2   | 1 |

Que.4 Explain the method of analysis of variance for two way classification. (15)

OR

Que.4 Analysis the data.

|     | A  | B  | C  | D  |
|-----|----|----|----|----|
| I   | 36 | 34 | 38 | 36 |
| II  | 38 | 35 | 40 | 39 |
| III | 37 | 36 | 46 | 39 |

\*\*\*\*\*